

FELLMANNIAN PELASTUSSUUNNITELMA 2025

Kirkkokatu 27, 15140 Lahti

1	SUUNNITELMAN TARKOITUS JA HENKILÖKUNNAN PEREHDYTTÄMINEN	3
2	YLEISTÄ	3
3	RISKIEN ARVIOINNIN JOHTOPÄÄTELMÄÄ JA OHJEITA ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISEMISEKSI	4
4	RAKENNUKSEN JA TOIMINNASSA KÄYTETTÄVIEN TILOJEN TURVALLISUUSJÄRJESTELYSTÄ	5
1	SYDÄNISKURI	9
2	ALKUSAMMUTUSKALUSTO	11
3	OHJEET	12
3.1	Hätäilmoitus	12
3.2	Palokellojen soidessa	13
3.3	Ohje tulipalon hallitsemiseksi	13
3.4	Ohje kokoontumispaikalla	14
3.5	Elottoman henkilön kohtaaminen ja elvyttäminen	15
3.6	Yleinen vaaranmerkki	16
3.7	Kaasu-, ydinvoimala-, ydinase- ja vastaavat onnettomuudet	17
3.8	Toiminta pommiuhkatilanteessa	19
3.9	Toimintaohjeita väkivaltaisen henkilön kohtaamisen varalta	20
3.10	Kiinteistön tiedot	21
3.11	Väestönsuoja	22
3.12	Kiinteistön muut yhteystiedot	23
3.13	Yhteenveto Fellmannian määräaikaistarkastuksista ja huolloista	23
3.14	Ensiapukoulutetut	24
4	FELLMANNIAN TÄRKEITÄ YHTEYSTIETOJA	24

SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN, TARKASTAMINEN

Päivämäärä	Toimenpide	Suorittaja
16.12.2021	Suunnitelma päivitetty	Prepula
4.3.2023	Suunnitelma päivitetty	Jesse Reponen
2.6.2025	Suunnitelma päivitetty	Risto Laurikainen
27.10.2025	Suunnitelma päivitetty	Risto Laurikainen

1 SUUNNITELMAN TARKOITUS JA HENKILÖKUNNAN PEREHDYTTÄMINEN

Fellmannian pelastussuunnitelman tavoitteena on, että:

- jokainen osaa tehdä tilanteen mukaisen hätäilmoituksen
- tietää alkusammuttimien sijainnin ja osaa niitä käyttää
- tuntee rakennuksen kaikki poistumistiet ja tietää kokoontumispaikan sijainnin
- tuntee muut rakennuksen turvallisuusjärjestelyt ja niiden edellyttämät toimenpiteet
- tuntee vastuunsa huolehtia ihmisistä ja heidän poistumisestaan tulipalon sattuessa
- tietää, miten toimitaan säteilyonnettomuuden tai kaasuonnettomuuden sattuessa.

Linkit pelastuslakiin ja asetukseen pelastustoimesta:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379>

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110407>

2 YLEISTÄ

Fellmanniassa työskentelevät:

5. kerros	Lahden kaupunki
4. kerros	Lahden kaupunki
3. kerros	Mente Oy, Siivittäjä hanke, Hyria koulutus Oy
2. kerros	Yhteiskäyttökeittiö, Ravintola, Lahden Seudun Kehitysvammaisten Tuki Ry, FinFami Ry, Painovoima Ry, neuvottelutilat, auditorio
1. kerros	Aulapalvelu, Yhdessä Päijät-Häme hanke, Lahden ensi- ja turvakoti Ry, Lahden diakonialaitos, Mente Oy, Päijät-Hämeen Hyvinvointiyhdistykset Ry, auditorio, neuvottelutila, tapahtuma-aula
0.kerros	Lahden kaupunki, Wellamo-opisto, Valokuvaus Pimiö, Kuntosali, Linkkitiimi

Päijät-Hämeen laitoshuoltopalvelut tuottaa siivouspalvelut. RTK huoltoyhtiö tuottaa kiinteistöhuollon palvelut.

Asiakkaille avoimet tilat:

- Digiklinikka järjestää kellarissa ikäihmisten tietotekniisiä valmiuksia parantavia koulutuksia.
- auditorio sijaitsee 1. ja 2. kerroksessa. Auditoriota vuokrataan ulkopuolisille.
- 1. kerroksen aulatiloissa voi olla yleisölle avoimia tapahtumia.
- 2. kerroksen ravintola on avoinna kaikille.
- 0. kerroksen kuntosali avoin kaikille kiinteistön vuokralaisille.

Kaikki henkilökuntaan kuuluvat ovat velvollisia puuttumaan turvallisuutta vaarantaviin uhkiin. Fellmannian turvallisuuspäällikkönä toimii Hannu Lievonen. Turvallisuustason ylläpitämiseksi on kiinteistössä automaattinen paloilmoin, rikosilmoitinjärjestelmä (myöhemmin murtohälytin), hyvä ulkovalaistus, kulunhallinta ja kameravalvonta.

Ulko-ovet pidetään lukittuina ja asiakkaiden sisäänkäynti tapahtuu ainoastaan pääoven vieressä olevan inva-oven kautta. Henkilöstön tulee ovista kulkiessaan huolehtia ovien sulkeutumisesta. Erityisesti pakkasella voivat ovet sulkeutua, mutta ei mennä lukkoon. Iltaisin ja viikonloppuisin henkilöstö käyttää kulkutunnistetta

ja poistaa omatoimisesti murtohälyttimen pois toiminnasta. Tässä suunnitelmassa ei anneta ohjeita murtohälyttimen käyttöön liittyen.

Kiinteistöön liittyvissä asioissa tulee ottaa yhteys Hannu Lievoseen tai Risto Laurikaiseen, Myös kuka tahansa voi tehdä huoltopyynnön osoitteessa www.paavolakiinteistot.fi. Kiinteistöhuollosta ja rakennukseen liittyvistä ongelmista huolehtii huoltoyhtiö. Ilmoitusta varten huoltoyhtiön yhteystiedot ovat:

Info	arkisin 8–16	044 239 4148	info@fellmanniatalo.fi
Huoltoyhtiö 24/7	RTK-Palvelu	029 029 3400	asiakaspalvelu.lahti@rtkpalvelu.fi

Hätätilanteessa voit soittaa hätänumeroon 112 tai aiheuttaa palohälytyksen painamalla paloilmoinpainiketta. Tärkeät yhteystiedot löytyvät viimeiseltä sivulta.

3 RISKIEN ARVIOINNIN JOHTOPÄÄTELMÄ JA OHJEITA ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISEMISEKSI

Ohjeita keskeisten riskien hallitsemiseksi	
Sähkölaitteet	Esimerkiksi kahvinkeitin, valaisimet, liedet, (siivoojien) pyykinpesukone. Koneet ja laitteet tulee Fellmanniasta lähdettäessä sammuttaa.
Tupakointi	Tupakointi (myös sähkötupakalla) on Fellmanniassa kielletty.
Kynttilät	Kynttilöitä saa polttaa vain valvotuissa tilaisuuksissa. On varmistettava, että kynttilät eivät aiheuta palohälytystä.
Ulkotulet	Ulkona poltettavien tulien osalta on huomioitava, ettei takin helma tai vastaava syty tulen ohi kuljettaessa. Sammutin tulee varata lähetyville.
Tuhopoltot	Fellmannian ulkoseinien eikä sisäseinien vierellä saa säilyttää mitään syttyviä tavaroita.
Tulityöt	Lämpöä aiheuttavasta työstä kuten kuumailmapuhaltimen käytöstä tai hitsauksesta on aina ilmoitettava isännöitsijälle, joka tarvittaessa myöntää tulityöluvan. - Tulityön vartiointi on toteutettava koko työnajan. - Jälkivartiointia on suoritettava vähintään yhden tunnin ajan.
Palo-ovet	Palo-ovien auki kiilaaminen muuksi kuin hetkellisen tavarankuljetuksen ajaksi on kielletty.
Liukastumiset piha-alueilla	Huoltoyhtiön toimesta hoidetaan lumityöt ja hiekoitus Fellmannian pääoven ja piha-alueiden osalta. Mikäli havaitset liukastumisvaaran, huolehdi asia kuntoon joko poistamalla vaaratekijä, estämällä pääsyn kyseiseen kohtaan, ilmoita huoltomiehelle.

Fellmannian pääporras	Fellmannian hissillä varustettu pääporraskäytävä (C-porras) ei ole uloskäytävä. Sitä ei saa käyttää palohälytyksen aikana poistumiseen. Käytä toisia porraskäytäviä.
Vesivahinko	Pääsulku sijaitsee kellarissa. Avain huoltomiehellä.
Tavaraa kulkuväylillä	Esteetön kulku oltava uloskäynneillä ja kulkureiteillä. Käytävillä eikä porrashuoneisiin saa varastoida tavaraa.
Uhkaavat henkilöt	Fellmannialle on laadittu toimintaohje, joka kuvattu kohdassa ohjeet.
Tietosuoja	Työpisteillä ja kopiokoneella olevat tulosteet voivat aiheuttaa tietoturvariskin. Havaitessasi tulostimella arkaluonteisia asiakirjoja, huolehdi asiakirjat tulostajalle tai vie ne Fellmannian aulapalveluun.
Ulko-ovet jäävät auki	Mikäli Fellmannian ulko-ovi jää raolleen esim. hiekoitushiekan tai lumen johdosta, tulee tilanteen havaitsijan ottaa yhteyttä kiinteistöhuoltoon. Yhteystiedot ovat viimeisellä sivulla. Kulkijan on huolehdittava myös kaikkien muiden ovien sulkeutumisesta, niin rakennuksen sisällä kuin ulkona.
Palohälytys	Palohälytyksen aikana eivät kaikki aina poistu kokoontumispaikalle. Huolehdi myös toisten henkilöiden poistumisesta ja opasta kiinteistöä tuntemattomia henkilöitä. Avusta liikuntaesteistä. Hissin käyttö on kielletty palohälytyksen ilmetessä ja liikuntaesteinen tarvitsee toisten apua kokoontumispaikalle siirtymiseen.
Ajorata ulko-oven edessä	Fellmannian pääoven edessä kulkee ajoneuvoliikenteelle tarkoitettu katu, joka muistuttaa jalkakäytävää. Varottava ajoneuvoliikennettä. Ajoradalle ei saa jättää esimerkiksi polkupyöriä, jotka estävät esimerkiksi hälytys- tai huoltoajon.

4 RAKENNUKSEN JA TOIMINNASSA KÄYTETTÄVIEN TILOJEN TURVALLISUUSJÄRJESTELYSTÄ

Automaattinen paloilmoin

Paloilmoitin	Fellmanniassa on automaattinen paloilmoitin, joka ilmoittaa palohälytykset automaattisesti Turussa sijaitsevaan hätäkeskukseen. Turun hätäkeskus palvelee myös Lahden aluetta. Automaattisen paloilmoituksen/-hälytyksen lisäksi tulee soittaa hätänumeroon 112 lisätietojen antamista varten. Paloilmoituksen voi antaa myös ulko-ovien läheisyydessä olevilla painikkeilla. Paloilmoitinkaappi ja toimintaohjeet palokunnalle sijaitsevat A-porrashuoneen tuulikaapissa. Pelastuslaitos saapuu hyvin todennäköisesti kyseiselle ulko-ovelle paloilmoituksen saatuaan. Hissiä ei saa käyttää tulipalotilanteessa.
---------------------	--

Kuulutusjärjestelmä	
Paloilmoittimen kuulutusjärjestelmä	Paloilmoittimeen on kytketty automaattinen kuulutusjärjestelmä opastamaan ulos siirtymistä paloilmoituksen aikana. Kuulutuslaitteistoa voi käyttää myös A-porrashuoneen ulko-oven vieressä olevasta keskusyksiköstä.

Palo-ovet	
Automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet	Fellmanniassa on muutama automaattisesti sulkeutuva palo-ovi (kuten porraskäytävien ovia), joita savuilmamaisimella varustettu ovipumppu pitää normaalisti auki. Savua havaitessaan sulkee ovipumppu oven. Myös sähkökatko vapauttaa oven sulkeutumaan. Liukupalo-ovi löytyy 2 kerroksesta. Liukupalo-ovi on seinärakenteen sisällä. Savun tai sähkökatkon johdosta ovi sulkeutuu. Palo-ovet pystytään avaamaan ulospäin siirryttäessä niiden kiinni ollessa. Lisäksi liukupalo-ovessa on erillinen käyntiovi.

Ilmanvaihto

Ilmanvaihdon pysäytys	Porrashuoneen A ulko-oven luona on Ilmanvaihdon hätäpysäytys-painike, jota painettaessa ilmanvaihto pysähtyy. Ilmanvaihto tulee pysäyttää erityisesti kaasu- ja säteilyvaaratilanteissa. Ilmanvaihto on suljettava myös tulipalotilanteessa palon ja savukaasujen leviämisen estämiseksi.
-----------------------	---

Merkki- ja turvalat	
Uloskäyntien merkkivalot (vihreät valot)	Sähkökatkon sattuessa palavat merkki- ja turvalat vähintään 30 minuuttia akkukäytöllä, mahdollistaen turvallisen poistumisen rakennuksesta. Merkkivalot sijaitsevat jokaisella käytävällä ja ulosmenoteille johtavilla käytävillä. Savuiseen porrashuoneeseen ei saa mennä. Porrashuone C ei ole uloskäytävä, eikä sen luona ole uloskäynnin merkkiä. Tulipalon ilmetessä käytä porrashuoneita A, B tai D.

Kiinteistön pääsulut	
Kaukolämpö	Kiinteistön kellarikerroksessa teknisissä tiloissa ovat kaukolämmön pääsulku. Tilaan pääsy vain huoltoyhtiöllä.
Vesi	Kiinteistön kellarikerroksessa teknisissä tiloissa ovat käyttöveden pääsulku. Tilaan pääsy vain huoltoyhtiöllä.
Sähkö	Pääkatkaisija on kellarikerroksen sähköpääkeskuksen tiloissa. Tilaan pääsy vain huoltoyhtiöllä.

Savunpoisto	
Tulipalon savukaasujen poisto	Savunpoistolla vähennetään savun aiheuttamia vahinkoja. Pelastustoimen johtaja tekee päätöksen savunpoiston suorittamisesta. Fellmanniassa on savunpoistojärjestelmät kellarin tuulettamiseksi. Kellarin, 1. kerroksen (ryhmätyötilat) ja

2. kerroksen (kokoustila Kartano) välissä on savunpoistoaukko. Lisäksi kellarikerroksen avattavat luukut sijaitsevat katutasossa avautuen jalkakäytävälle.

Kerroksien 3-5- savukaasut poistetaan avattavien ikkunoiden ja ovien kautta. Savunpoistoluukkuja käyttää ensisijaisesti vain pelastuslaitos.

Kokoontumispaikka

Kokoontumispaikka	Ensisijaisena kokoontumispaikkana on Fellmannian sisäpihan pysäköintialue. Varakokoontumispaikkana on vastapäätä sijaitseva virastotalo sekä kauppakeskus Trio. Kokoontumispaikalta ei tule poistua ilman erillistä lupaa. Toimintaohje kerrottu kohdassa ohjeet. Kokoontumispaikalla tarkastetaan paikalla olevat henkilöt ja poissaoleva henkilö voi tarkoittaa sitä, että henkilö on edelleen sisällä Fellmanniassa.	
-------------------	--	---

Väestönsuoja		
Kiinteistön työntekijöille	Väestönsuoja sijaitsee kiinteistön pohjakerroksessa. Kiinteistössä on myös yleinen väestönsuoja 421 henkilölle.	

1 SYDÄNISKURI

Defibrilaattori, eli sydäniskuri on laite, jolla sydänpysähdystilanteessa pyritään poistamaan sydämen pysäyttänyt haitallinen rytmihäiriö antamalla elvytettävälle hoitava tasavirtasähköisku.

Aulassa sijaitseva sydäniskuri on tarkoitettu maallikoiden käyttöön. Sydäniskurin käyttöä ei tule pelätä, eikä iskurilla voi aiheuttaa vammoja. Iskuri opastaa elvyttäjää suomen kielellä. Opettele sydäniskurin käyttö etukäteen. Käy tutustumassa laitteeseen.

Katso alla olevien kuvakkeiden alta defibrillaattorin käyttöohjevideot:

2 ALKUSAMMUTUSKALUSTO

Käsisammuttimet ja pikapalopostit

Käsisammuttimia ja pikapaloposteja sijaitsee Fellmannian jokaisessa kerroksessa. Avaa sammutinkaappi ja tutustu alkusammutusvälineistöön. Selvitä missä on työpistettäsi lähin sammutin ja perehdy sen toimintaan.

Käsisammuttimien ja pikapalopostien käyttöopastusta antaa turvallisuus- ja riskienhallintapäällikkö.

Kuva sammutinkaapista

Kuva käsisammuttimesta ja pikapalopostin letkukelasta

Video sammutuspeiton ja käsisammuttimen käytöstä

Video pikapalopostin käytöstä

3 OHJEET

Jokaisella ihmisellä on auttamisvelvollisuus. Jokaisella on myös oikeus saada apua.

Suosi ryhmänä toimimista, jolloin tilanteen vaatimia toimenpiteitä voidaan jakaa useamman henkilön kesken

- Yksi soittaa hätänumeroon
- Toinen auttaa henkilöä, joka apua tarvitsee
- Kolmas opastaa avun perille

Työntekijän tulee omatoimisesti tutustua työpisteensä läheisyydessä olevien:

- sammuttimien (pikapalopostien ja käsiammuttimien) sijaintiin ja käyttöön. Tutustu pikapalopostikaappiin ja käsiammuttimien kiinnitykseen - usein sammutinta nostetaan telineestä.
- paloilmoitinpainikkeiden sijaintiin.
- uloskäynteihin.

3.1 Hätäilmoitus

Hätänumeroon 112 tulee soittaa aina kiireellisissä, todellisissa hätätilanteissa hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa, tai jos on syytä epäillä näin olevan. Käytä tarvittaessa kaiutintoimintoa, jolloin kädet ovat vapaana ja muut kuulevat annetut ohjeet.

Soita hätäpuhelu itse, jos voit.

- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Kerro tarkka osoite ja kunta. Kirkkokatu 27, Lahti.
- Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin.
- Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.
- Lopeta puhelu vasta saatuaasi siihen luvan.

Lisäksi

- Opasta auttajat paikalle.
- Soita uudestaan, mikäli tilanne muuttuu.
- Jos hätänumero on hetkellisesti ruuhkautunut - älä sulje puhelinta! Kuulet nauhoitteen, jossa kehoitetaan odottamaan hetki linjalla.

3.2 Palokellojen soidessa

Fellmannian palohälyttimiä kokeillaan poistumisharjoitusten yhteydessä, jolloin palokellot alkavat soida. Tästä ilmoitetaan etukäteen henkilökunnalle tai harjoitus tehdään ilman ennakkoilmoitusta.

Mikäli kellot alkavat soida ilman ennakkovaroitusta, kysymyksessä voi olla harjoitus tai oikea onnettomuus. Tällöin tulee poistua kokoontumispaikalle. Hissin käyttö on kielletty tulipalon tai sen uhan ilmetessä.

Tärkeimmät paperit tulee laittaa kaappiin, mikäli on aikaa. Lisäksi jos vaarantamatta on mahdollista, ota takki, lompakko, avaimet, kannettava tietokone ja muu tärkeä omaisuus mukaasi, koska paluu työpaikalle ei välttämättä ole enää mahdollista. Älä kuitenkaan viivytele poistumisen osalta. Varmista myös, että läheisten työhuoneiden henkilökunta poistuu kokoontumispaikalle.

Kokoontumispaikka on kiinteistön sisäpihalla oleva parkkialue. Kokoontuminen tapahtuu parkkialueelle, josta ei tule poistua ilman erillistä lupaa. Kokoontumispaikalla tarkastetaan paikalla olevat henkilöt ja poissaoleva henkilö voi tarkoittaa sitä, että henkilö on mahdollisesti edelleen Fellmanniassa. Jonkun on otettava johto kokoontumispaikalla.

Ravintola

- ravintolan työntekijät ohjaavat asiakkaat kokoontumispaikalle, estävät ravintolaan pääsy, sulkevat koneet ja siirtyvät kokoontumispaikalle.

Siistijä

- rakennuksen siistijä siirtyy A-porrashuoneen ulko-oven luokse ja vastaanottaa pelastuslaitoksen. Antaa tarvittaessa tietoja rakennuksesta pelastustoimen johtajalle.

3.3 ohje tulipalon hallitsemiseksi

1. PELASTA ja varoita muita ihmisiä

- Varmista myös muiden poistuminen kokoontumispaikalle.

2.SAMMUTA lähimmällä alkusammuttimella

- Alkusammutuskaluston sijoittelu on kerrottu kappaleessa neljä.
- Käsisammuttimessa on käyttöohjeet sammuttimen kyljessä.
- Pikapalopostin käyttö vastaa puutarhaletkun käyttämistä. Pikapaloposti saadaan käyttöön avaamalla palopostikaapin ovi, vetämällä pyörivältä letkukelalta tarpeellinen määrä letkua ja avaamalla kaapin sisällä (tai ulkona) oleva hana, jonka jälkeen vesi virtaa letkuun.

Letkua on 20–30 metriä. Siirry palokohteeseen. Veden virtausta voi säätää letkun päässä olevasta hanasta, jolloin sumu- ja suorasuihku ovat mahdollisia.

3.HÄLYTÄ palokunta

- Ilmoita tulipalosta hätäkeskukseen paloilmotuspainikkeella, joita on lähinnä uloskäyntien luona. Painike on väriltään punainen ja sijaitsee noin 170 cm korkeudella.
- Käännä painikkeen kansi ylös ja paina sormella ohutta lasia, jolloin lasi hajoaa aiheuttaen palohälytyksen ja palokellojen soimisen. Samalla tieto välittyy (Turun) hätäkeskukseen.

YLEINEN HÄTÄNUMERO on 112, jonne tulee soittaa lisätietojen antamista varten, mikäli soittaminen on mahdollista.

- Palokellon soiminen tarkoittaa välitöntä ja rauhallista poistumista kokoontumispaikalle, vaikka muita merkkejä tulipalosta ei ole.

4.RAJOITA palon leviäminen

- Sulje ovet, luukut ja ilmastointi. Näin estät hapen pääsyä palotilaan.

5.OPASTA tai järjestä opastus

- Varmista pelastusyksiköille esteetön pääsy palokohteeseen. Pelastuslaitos saapuu todennäköisesti kauppakadun puolella olevan A-porrashuoneen ovelle.

3.4 Ohje kokoontumispaikalla

Johtamaan kykenevän henkilön on otettava kokoontumispaikalla tilanne haltuun. Henkilöä ei ole etukäteen nimetty tai koulutettu.

Tehtävät

1. Lähetä yksi henkilö Kauppakadulle pelastuslaitosta vastaan
2. Varmista, ettei henkilöitä pääse rakennuksen sisälle
3. Tiedota kokoontumispaikalla olevaa väkeä
 1. Kerro, että tilannetta selvitetään ja palokunta saapuu paikalla
4. Rauhoita väkeä ja pyydä heitä odottamaan kokoontumispaikalla lisäohjeita
 2. Painota ettei kokoontumispaikalta saa poistua ilman lupaa

5. Tiedustele onko joku havainnut kiinteistössä savua tai muuta vastaavaa
3. Kerro mahdollisesti saamasi tieto eteenpäin palokunnalle
6. Pyydä ravintolaa ilmoittamaan asiakkaiden lukumäärä
4. Tarkista samalla onko ravintolalla epäily, että joku on jäänyt sisälle
7. Pyydä jokaista katsomaan ympärilleen ja ilmoittamaan mikäli on epäily siitä, että joku on jäänyt kiinteistöön
8. Ilmoita saamasi tiedot pelastuslaitokselle
9. Toimi tilanteen edellyttämällä tavalla ja ilmoita selkeästi, kun kokoontumispaikalta saa poistua

Siirtyminen kokoontumispaikalta varakokoontumispaikalle

Mikäli tilanteessa tulee siirtyä varakokoontumispaikalle, tiedota tästä selkeästi. Pyydä väkeä siirtymään Kauppakeskus Trion tiloihin ja pysymään siellä, kunnes toisin määrätään. Jätä yksi henkilö kokoontumispaikalle ohjaamaan väkeä varakokoontumispaikalle.

Toimi varakokoontumispaikalla yllä olevien ohjeiden mukaisesti ja rauhoita tilannetta.

Kokoontumispaikan merkki

3.5 Elottoman henkilön kohtaaminen ja elvyttäminen

1. Selvitä elvytystarve:

- Koeta herättää elottomalta näyttävä puhuttelemalla ja ravistelemalla häntä

2. Jos potilas ei herää:

- Kutsu apua tai soita hätäilmoitus numeroon 112
- Noudata puhelimesta saamiasi ohjeita

3. Tarkista hengittääkö potilas:

- Avaa hengitystiet kohottamalla potilaan leukaa ylös ja taivuttamalla päätä taaksepäin
- Katso, liikkuuko potilaan rintakehä
- Tunnustele ja kuuntele ilman virtausta suusta ja sieraimista

- Jos potilas hengittää, käännä hänet kylkiasentoon hengityksen turvaamiseksi ja tarkkaile hengitystä.

Jos potilas ei hengitä:

Aloita paineluelvytys:

- Paina 30 kertaa käsivarret suorina noin 100 painelua minuutissa niin, että rintakehä painuu 4-5 cm
 - Aseta toisen kämmenen tyvi rintalastan keskelle ja toinen käsi kädenselän päälle
 - HUOM! Jos kyseessä on lapsi, aloita 5 puhalluksella

Aloita puhalluselvitys:

- Kohota leuka ylös, taivuta pää taakse sekä sulje sieraimet peukalolla ja etusormella
- Paina huulesi potilaan suulle ja puhalla kaksi rauhallista puhallusta keuhkoihin ja seuraa samalla rintakehän liikkumista
- Kahden onnistuneen puhalluksen jälkeen mikäli henkilö ei herää eikä hengitä normaalisti:

Jatka painelu- ja puhalluselvitystä rytmillä 30 painallusta - 2 puhallusta

- Kunnes apua tulee tai et itse enää jaks
- Älä keskeytä elvytystä, ellei potilas osoita virkoamisen merkkejä

3.6 Yleinen vaaranmerkki

Vaaranmerkki on kuunneltavissa osoitteessa: [Vaaranmerkki](#) | [Pelastustoimi](#)

Yleinen vaaranmerkki on

- Yhden minuutin pituinen nouseva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) ja laskeva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) tai
- Viranomaisen kuuluttama varoitus
- Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki ja se on ilmoittaa, että uhka tai vaara on ohi
- Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin:

- Siirry sisälle. Pysy sisällä
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto
- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita. Monissa matkapuhelimissa on radiotoiminto jos erilliset kuulokkeet ovat kytketty. Kuulokkeen johto toimii antennina.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joutuisi vaaraan matkalla.

Toimintaohjeet löytyvät myös YLE Teksti-TV sivu 868.

Suojautuminen sisätiloihin ja ohjeiden mukainen toiminta vaaratilanteessa on ensimmäinen ja yleensä riittävä suojautumiskeino. Jokaisen ihmisen tulisi tunnistaa yleinen vaaramerkki ja heidän tulisi osata toimia oikein sen kuultuaan.

Vaaratiedote välitetään väestölle tiedoksi radiossa ja myös televisiossa, jos vaaratiedotteen antanut viranomaisiin päätetään. Radiossa vaaratiedote keskeyttää meneillään olevan ohjelman. Televisiossa esitettävässä tiedotteessa näkyy ruudun yläreunassa vierivänä tekstinä, punaisella taustavärillä, varsinainen tiedote ja televisiosta kuuluu kansainvälinen CQ-kutsuääni morseaakkosilla.

Väestön varoittamista testataan joka kuukauden ensimmäisenä arkimaanantaina klo 12 soittamalla kokeilumerkki.

Väestöhälytínjärjestelmää pidetään yllä tositilanteiden varalta. Järjestelmän toimivuutta testataan säännöllisesti soittamalla kokeilumerkki joka kuukauden ensimmäisenä arkimaanantaina kello 12.00. Kokeilumerkki on yhtämittainen tasainen hälyttimen ääni, joka kestää 7 sekuntia. Kokeilumerkki ei edellytä ihmisiltä toimenpiteitä. Tiedustelusoittoja ei saa soittaa hätänumeroon 112.

Kaasuvaaratilanteessa ja säteilytilanteessa annetaan yleinen vaaramerkki.

3.7 Kaasu-, ydinvoimala-, ydinase- ja vastaavat onnettomuudet

Vaaratilanteesta varoitetaan yleisellä vaaramerkillä. Vaaramerkki kuuluu heikosti Fellmannian sisälle.

Vaaratilanteesta tiedotetaan mahdollisuuksien mukaan Fellmannian kuulutussjärjestelmällä, mikäli paikalla on vahtimestari. Muutoin tiedote annetaan Fellmannia kiertämällä – huolehdi tiedon välittymisestä. Ilmanvaihto pysäytetään tarvittaessa A-portaan ulko-oven luota.

Hälytyksen kuultuaan tulee Fellmanniassa olevien henkilöiden hakea tietoa yleisen vaaramerkin syystä.

Huomioi **kaasuvaaratilanteessa** yllä annettujen ohjeiden lisäksi:

1. Mikäli olet jo sisätiloissa ja haistat kaasua
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi

- siirry ja pysytkä yläkerroksissa, jos mahdollista
- kuuntele rauhassa radiota ja odota kunnes vaara on ohi

2. Jos olet ulkona, etkä pääse sisälle

- pyri kaasupilven alta sivutuuleen
- siirry mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle
- käytä märkää vaatetta, ruohoa, turvetta tai sammalta suun edessä ja hengitä sen läpi

Toimi **säteilyvaaratilanteessa** näin:

Säteilytilannetta valvotaan jatkuvasti koko maassa. Säteilytilanteen erittäin pienetkin muutokset havaitaan heti ja niistä tiedotetaan välittömästi.

1. Siirry sisätiloihin

Tiivistä ovet, ikkunat, tuuletusaukot (teippi, pyyhe, vaatteet) ja sulje ilmastointi. Estät radioaktiivisen aineen pääsyn sisätiloihin. Siirry rakennuksen/huoneiston keskiosiin. Maan alle rakennetussa, tiiviissä ja ikkunattomassa kellarissa on paras suoja.

2. Varaudu ottamaan joditabletti

Ota joditabletti vasta viranomaisten kehotuksesta, jonka kuulet radiosta tai televisiosta. Joditabletit ehkäisevät radioaktiivisen jodin kertymistä kilpirauhaseen, mutta ne eivät anna muuta suojaa säteilylle. Joditabletteja ei saa/voi lähteä enää vaaratilanteessa noutamaan.

3. Suojaa vesi ja ruoka

Pakkaa elintarvikkeet tiiviisiin astioihin tai muovipusseihin. Siirrä tiiviisti pakatut elintarvikkeet jääkaappiin tai pakastimeen, koska ne suojaavat tehokkaasti radioaktiiviselta pölyltä. Suojaa myös vesi.

4. Lue, kuuntele ja etsi lisäohjeita sekä seuraa mediaa

Lisäohjeita saat mm. pelastusviranomaisilta, poliisilta, sisäministeriöstä, Säteilyturvakeskuksesta, yleensä kaikista tiedotusvälineistä esim. radio, televisio, Internet, Yleisradion teksti-TV:n sivuilta 868 (Pelastustoimi) ja 867 (Säteilyturvasivut). Suhtaudu varauksella sosiaalisen median julkaisuihin ja varmista niiden alkuperä.

Pakko mennä ulos – onko?

Harkitse tarkkaan, onko sinun aivan pakko mennä ulos? Jos päädyt tähän ratkaisuun, pukeudu tiiviiseen koko vartalon ja ihon peittävään asuun. Käytä esim. sadevaatteita. Käytä hengityssuojainta, pyyhettä, paperia estämään radioaktiivisten hiukkasten pääsy keuhkoihin. Palatessasi huuhtelee sadevarusteet jo ulkopuolella (jos mahdollista). Riisu kaikki vaatteet sisälle tullessasi eteiseen, sulje eteinen ja siirry peseytymään huolellisesti.

Mikäli on tarve siirtyä kellarissa olevaan väestönsuojaan, noudatetaan tällöin Fellmannian suojelu-/turvallisuusorganisaatiolta saatavia ohjeita ja määräyksiä. Suojapaikasta ei saa poistua ilman suojelu-/turvallisuushenkilöstön (esim. turvallisuuspäällikön) antamaa lupaa.

3.8 Toiminta pommiuhkatilanteessa

Jos pommiksi epäilty esine löydetään tai saadaan pommiuhkaus puhelimitse, sähköpostilla tai muutoin toimi seuraavasti:

- **Suhtaudu** jokaiseen pommiuhkaan vakavasti!
- Jos pommiuhkaus saadaan puhelimitse, niin yritä pitkittää puhelua ja saada mahdollisimman tarkat tiedot uhkauksen syistä ja kohteesta, itse pommista, sen sijainnista ym.

Huomioi myös soittajan puheen tuntomerkit, äänensävy ja hätäisyys. Kiinnitä huomioita puhelun mahdollisiin taustääniin. Kirjaa muistiin uhkauksen sisältö.

- **Ilmoita** pommiuhkauksesta heti poliisille (112)
- Fellmannia suljetaan.
- Uhanalaiset tilat tyhjennetään ja alue eristetään riittävän laajalta alueelta, myös ylä- ja alapuolelta.
- Huolehdi tilapäinen vartiointi alueen ulkopuolelle.
 - Samalla tarkkaillaan, onko havaittavissa epäilyttäviä esineitä.
- **Poliisin** tultua paikalle toimitaan poliisin ohjeiden mukaan.
- Pommiksi epäiltyyn esineeseen, pakettiin tai laukkuun ei missään tapauksessa saa koskea!

3.9 Toimintaohjeita väkivaltaisen henkilön kohtaamisen varalta

- Pidä henkilöön etäisyyttä (Sosiaalinen etäisyys vähintään 1,5 metriä)
- Esittele itsesi:
 - aggressiot aiheuttavat usein joku muu kuin sinä.
- Puhuva henkilö ei hyökkää – kuuntele asiakasta, keskustele (= asiakkaan palautteen vastaanotto nyrkein vai puheen muodossa?)
- Pyydä asiakasta istumaan, käytä ME muotoa:
 - hakisimmeko kahvia, ym., Istuva henkilö ei hyökkää! o huomioi oma asenteesi -> non-verbaalinen viestintä
- Ei haittaa, vaikka olisit tunnepohjaisesti myönteisesti mukana (ymmärrän että olet vihainen, kun sinua on pompoteltu asian suhteen). Pyri osoittamaan asiakkaalle, että sinä et ole vihollinen
- Varo käskevää ja määräilevää sävyä, sormella osoittelua ja toisen väheksymistä.
- Säilytä tilanteessa malttisi, älä provosoidu.
- Älä yritä väitellä asiakkaan kanssa, vaan tarjoa asiakkaalle mahdollisuus perääntyä (voit olla oikeassa, katsotaan mitä voisimme asialle tehdä).

Suunnittele:

- miten hälytät apua (huutamalla, soittamalla, koodisanalla)
 - Pyri voittamaan aikaa niin, että muita tulisi paikalle. Voit esimerkiksi esittää henkilölle kysymyksiä, joiden vastauksia hän joutuu perustelemaan, toista henkilön omia lauseita. Tällä tavalla saat voitettua aikaa.
 - Kiinnitä ympäristön huomio tapahtumaan
 - Hälytä lisääpua heti kun voit. Pyri hälyttämään niin, että uhkaaja ei huomaa.
- miten pakenet
 - Pakene heti, jos tilanne näyttää muuttuvan vaaralliseksi.
- ovatko huoneessasi ”työvälineet” asiakkaan käsillä, kuten sakset, kynät, ym.

Fellmannian joutuessa aseellisen hyökkäyksen kohteeksi, tulee tarvittaessa suojautua huoneisiin, jolloin oven eteen kasata kalusteita, mikäli se on mahdollista. Betoninen seinä antaa hyvän suojan asevaikutuksilta. Odota poliisin saapumista paikalle. Alakerrassa katutason ikkunoista voi poistua mikäli ne aukeavat.

3.10 Kiinteistön tiedot				
Kunta	Kaupunginosa / kylä		Kortteli	Tontti
Lahti	Paavola		3051	6
Rakentamisvuosi	Rakennusaine	Rakennuksia tontilla	Kerroksia	Porrasluku
1981/2011	Betoni	1 rakennus	5	5
Kerrosala m ²	Tilavuus m ³		Bruttoala m ²	Hyötyala m ²
7699	36420		9625	8443
Talotyyppi	Kattotyyppi		Kate	Tontti m ²
Toimistorakennus	Tasakatto		Bitumi	3625
Hissien lukumäärä	Palotekninen luokka	Suojaustaso / alkusammutuskalusto		Huomioitavaa
3	P1	S2		

Nimi ja osoite	Fellmannia, Kirkkokatu 27, 15140 Lahti		
Omista / haltija	Lahden tiedepuisto (Paavolakiinteistö).		
Kiinteistön vakuutus	IF SP0001852681	Kiinteistötunnus	398-1-1100-1

3.11 Väestönsuoja			
Väestönsuojanhoitaja Hannu Lievonen tekninen isännöitsijä Paavolakiinteistöt Oy	Osoite	Puhelin	Päivystys puh.
	Niemenkatu 73, 15140 Lahti		050 911 9790
	Sähköposti	Matkapuhelin	Faksi
	hannu.lievonen@lahdentiedepuisto.fi	050 911 9790	
Varaväestönsuojanhoitaja RTK Kiinteistöpalvelu Oy	Osoite	Puhelin	Päivystys puh.
	Sähköposti	Matkapuhelin	Faksi
		044 797 8752	Huoltomies (Ark. 7:00- 15:30)
Ensiapuvastaava (väestönsuojan esiaputarvikkeet) Hannu Lievonen tekninen isännöitsijä Paavolakiinteistöt Oy	Osoite	Puhelin	Päivystys puh.
	Niemenkatu 73, 15140 Lahti		050 911 9790
	Sähköposti	Matkapuhelin	Faksi
	hannu.lievonen@lahdentiedepuisto.fi	050 911 9790	
Väestönsuoja / A-osa kellari			
Sijainti:	Kirkkokatu 27, 15140 LAHTI / A-osa kellari		
Rakennusvuosi 1981	Suojaluokka S3	Pinta-ala 358m2, vaade 154m2	Suojapaikkoja vaade kiinteistön käyttäjiä varten 206
Kuuluuko matkapuhelin suojaan	Matkapuhelinoperaattorit: Elisa, DNA.		Suojaan puhelin- numero. Ei tiedossa.
☒ Kyllä ☐ Ei			
Suojapaikkoja yhteensä: 421		Suojattavia yhteensä: 421	
Väestönsuojan tyhjentäminen ja kuntoon laitto poikkeusoloissa on suunniteltava etukäteen.			
Raivauskalusto			
Väestönsuoja			
Väestönsuojan materiaaliin ei saa käyttää ilman Paavolakiinteistöt Oy:n lupaa, ellei kyseessä ole kiinteistön suojaamiseen liittyvä tapahtuma (tulipalo, vesivahinko, säteilyvaara tai muu vastaava).			

3.12 Kiinteistön muut yhteystiedot			
Nimi	Yhteyshenkilö	Puhelinnumero	Oma pelastussuunnitelma Kyllä / Ei
Kahvila - Ravintola	Janne Nurminen	+358442302895	Ei
Laitoshuoltajat Päijät-Hämeen laitoshuoltopalvelut oy			

3.13 Yhteenveto Fellmannian määräaikaistarkastuksista ja huolloista			
Tarkastuskohde	Tarkastus- tai huoltolaji	Tarkastusväli	Vastuuhenkilö
Pelastussuunnitelma	Tarkastus ja päivitys	vuosittain	Fellmannian turvallisuuspäällikkö
Turva- ja merkkivalaistus	Toimintatarkastus	neljä kertaa vuodessa	Kiinteistönhoitaja
Ilmanvaihtolaitteet	Nuohous	5 vuotta	Paavolakiinteistö
Käsisammuttimet	Määräaikaistarkastus	2 vuotta	Paavolakiinteistö
Automaattinen sammutuslaitos	Ei ole automaattista sammutusjärjestelmää		
Automaattinen paloilmoitin	Määräaikaistarkastus	5 vuotta	Paavolakiinteistö
Automaattinen paloilmoitin	Toimintatarkastus	joka kuukausi	Kiinteistönhoitaja
Väestönsuoja	Toimintatarkastus	vuosittain	Kiinteistönhoitaja
Öljysäiliöt	Ei ole öljysäiliöitä		
Tulisijat	Ei ole tulisijoja		
Savunpoistolaitteet	Määräaikaistarkastus		Paavolakiinteistö
Sähköjärjestelmät	Määräaikaistarkastus	10 vuotta	Paavolakiinteistö
Hissit	Määräaikaistarkastus	2 vuotta	Paavolakiinteistö

3.14 Ensiapukoulutetut						
Nimi	Ammatti	Koulutusvuosi				Työpuhelimet
		Yleisk.	EA 1	Kert.	Erikoiskoulutus	
Hannu Lievonen	Tekninen isännöitsijä	X				0509119790
Risto Laurikainen	Isännöitsijä		X			0503705288

4 FELLMANNIAN TÄRKEITÄ YHTEYSTIETOJA

Ammattinimike		Työpuhelimet	Sähköposti
Huoltoyhtiö	RTK-Palvelu	029 029 3400	asiakaspalvelu.lahti@rtkpalvelu.fi
Kiinteistön edustaja	tekn. isännöitsijä Hannu Lievonen	050 911 9790	hannu.lievonen@lahdentedepuisto.fi
Kiinteistön edustaja	Isännöitsijä Risto Laurikainen	050 370 5288	risto.laurikainen@lahdentedepuisto.fi
Kiinteistön edustaja	Toimitusjohtaja Jesse Reponen	040 564 4529	jesse.reponen@lahdentedepuisto.fi
0. kerroksen vastaava	Ari-Pekka Euren	044 416 3279	ari-pekka.euren@lahti.fi
1. ja 2. kerroksen vastaava	Sofia Heinonen	044 985 4313	sofia.heinonen@kumppanuusverkosto.fi
3. kerroksen vastaava	Anu Toikka	040 180 1523	anu.toikka@mente.fi
4. kerroksen vastaava	Jarno Saarinen	050 5594296	jarno.saarinen@lahti.fi
	Juha-Pekka Kosola	044 7161738	Juha-Pekka.Kosola@lahti.fi
5. kerroksen vastaava	Jarno Saarinen	050 5594296	jarno.saarinen@lahti.fi
	Juha-Pekka Kosola	044 7161738	Juha-Pekka.Kosola@lahti.fi
Ravintola	Janne Nurminen	044 230 2895	janne.nurminen@lahdenfellmannia.fi